

Art, Natura i Espiritualitat

3^{es} Jornades al Centre d'Art i Natura de Farrera
19 i 20 de maig de 2018

Tradició, Natura i Art Inspiracions ecosòfiques

Josep M. Mallarach, Vicente Merlo,
Laura de Castellet, M^a Eugenia Manrique
Xavier Perarnau

PRESENTACIÓ

*Tots els éssers creixen agitada, però després, cada un torna a la seva arrel.
Tornar a la seva arrel és trobar el repòs. Reposar és tornar al seu destí.
Tornar al seu destí és conèixer l'eternitat. Conèixer l'eternitat és ser il·luminat.
Qui no coneix l'eternitat camina cegament a la seva desgràcia.
Qui coneix l'eternitat dona cabuda a tots. Qui dona cabuda a tots és universalista.
Qui és universalista és part de la naturalesa.*

Tao Te Ching

La Natura és la part propera del Cosmos que ens acull i del qual en formem part, és la manifestació més pregonera de la vida i d'allò que li dona alè, és un inesgotable símbol i desplegament d'essència i de sentit. La facultat simbòlica, genuïnament humana, troba en l'art un dels seus millors vehicles d'expressió i comprensió, i permet d'inscriure l'ésser i la consciència humana en una dimensió i realitat més gran i inabastable, absoluta i harmonitzadora, i ho fa per vies que depassen les limitacions de la raó.

L'Art i la Natura, doncs, sempre indistricablement vinculats, es troben a la base de la inspiració i la creativitat humanes, al cor de la comprensió radical i màxima. També són la substància de la qual està feta l'experiència estètica, una experiència que -si és veritable- és innegablement espiritual, sigui en la seva vessant creadora o en la recepció contemplativa. L'Esperit, allò inefable, remet a l'Alè; tot ho impregna i tot ho significa. Sense ell, el sentit s'esmuny i la vida també. El seu conreu, l'Espiritualitat, és el camí essencial del ser-en-el-món.

Per tant, la Natura, l'Art i l'Espiritualitat, formen una triada indivisible. El triangle és la forma geomètrica de l'equilibri absolut, i és també símbol de les més elevades realitats. Per Raimon Panikkar, de qui enguany se celebren els 100 anys del seu naixement (aquestes jornades se sumen en cert mode a recordar el seu llegat), deia que tota realitat és trinitària.

A les cosmovisions de les societats tradicionals, les no sotmeses a la Modernitat, la Natura és sagrada, i l'art és sacre en tant que vehicle de connexió amb el més essencial, de realització espiritual tant dels artistes com dels receptors de les seves obres. Amb la Il·lustració, el racionalisme positivista i tot el que comporta, es va desencadenar el "desencantament del món", i la Natura, la Filosofia i l'Art perderen en gran mesura el seu fons de significació, la seva matriu metafísica. Quedaren buidats, escindits.

Aquestes Jornades Art, Natura i Espiritualitat a Farrera, proposen una reflexió i una vivència compartides, mitjançant les quals obrir vies per re-connectar amb maneres d'entendre el viure, recuperar formes de ser que ens proposava la Tradició, més harmonioses i equilibrades. Voltem la mirada sobre l'Ecosofia, aquell saber de la Terra i sobre la Terra que mai no hauríem d'haver extraviat. Es tracta de recordar, per actualitzar en clau present, els equilibris individuals i col·lectius, amb si mateix, amb els altres, amb el medi, i amb la realitat última.

Esperem que totes aquelles persones per a les quals l'esmentada triada forma part de les seves inquietuds o concepcions essencials, trobin a Farrera i en aquesta estada un espai per a compartir-les, aprendre i aprofundir-ne.

PROGRAMA

DISSABTE, 19 DE MAIG

09:30 **ARRIBADA I ACOLLIMENT DELS PARTICIPANTS**

10:00 **BENVINGUDA I PRESENTACIÓ**

Lluís Llobet, Director del Centre d'Art i Natura de Farrera; **Josep Mañà**, organitzador de les primeres Jornades d'Art, Natura i Espiritualitat a Farrera; i **Xavier Perarnau**, organitzador de la seva tercera edició.

10:15 **OBERTURA HARMÒNICA AMB BOLS TIBETANS**

Josep Mañà. Dissenyador, Professor de l'Escola Massana, Etnòleg i Artista,

10:30 **TRADICIÓ, NATURA I ART. INSPIRACIONS ECOSÒFIQUES**

La Tradició ens ofereix models harmoniosos, en els quals l'Home, l'Art, la Natura i l'Espiritualitat mantenen una relació integrada, equilibrada, i plena de sentit, la qual s'ha anat perdent d'ençà de l'inici de la Modernitat. Voltem la mirada sobre l'Ecosofia, aquell saber de la Terra i sobre la Terra que mai no hauríem d'haver extraviat, i sobre el qual Raimon Panikkar reflexionà amb profunditat. Es tracta d'explorar l'ancestral saviesa humana per restablir la triada fonamental Art-Natura-Espiritualitat, revalorar la trinitat cosmoteàndrica que ens permet recuperar el camí essencial del ser-en-el-món.

Xavier Perarnau. Ha cursat estudis d'Antropologia i Filosofia. Amant de les arts i la muntanya, promou el coneixement i activitats en relació a la tríada Natura, Art i Espiritualitat.

11:15 **L'ESPIRITUALITAT DE L'ART, I L'ART DE L'ESPIRITUALITAT**

Tradicionalment, l'art ha estat, abans de res, art sagrat. És possible re-sacralitzar l'art al món actual? Per la seva banda, l'espiritualitat tradicional amb freqüència ha accentuat la seva dimensió moral i dogmàtica. És possible una espiritualitat lliure, transreligiosa, a l'alçada del nostre temps, en la qual més que el dogma i la institució destaquï l'experiència i la creativitat?

Vicente Merlo. Doctor en filosofia -especialitzat en ioga, budisme i hinduisme- i autor d'una desena de llibres, entre els quals *Simbolismo en el arte hindú* i *Espiritualidad transreligiosa*.

12:15 **L'ART I LA CUSTÒDIA DE LA NATURA EN LES TRADICIONS ESPIRITUALS**

Les diferents tradicions espirituals de la humanitat, del passat i del present, manifesten els seus vincles amb la Natura -Mare i Mestra- a través de les manifestacions artístiques que emanen de les seves cosmovisions. L'experiència i expressió del Sagrat, si no decau o es corromp, engendra actituds reverents, les quals donen lloc a múltiples formes de custòdia de la natura, inspiradores de canvis saludables.

Josep M. Mallarach. Doctor en biologia, coordinador de l'Associació Silene i director del Curs de Postgrau de la Universitat de Girona sobre valors i significats espirituals de la Natura.

13:30 **DINAR I DESCANS**

16:00 **PAISATGE SONOR I VALORS ESPIRITUALS EN LA NATURA**

Passeig pels prats i boscos de Farrera, vivint el valor sonor de l'entorn natural i la percepció que hi hem tingut al llarg dels segles. Coneixerem el paisatge sonor i les seves possibilitats, i el significat del llenguatge sonor en la comunicació amb la transcendència i amb el propi interior. Durem a terme experiències amb la sonoritat d'elements naturals i la veu, tant a l'aire lliure com en arquitectures religioses.

L'església com a espai acústic de l'espiritualitat: Santa Eulalia d'Alendo.

Laura de Castellet. Historiadora, il·lustradora i músic, estudia el paisatge sonor a l'edat mitjana.

20:00 **SOPAR**

21:30 **AUDICIÓ MUSICAL**

Petit tast de repertori musical medieval, tant a través de l'experiència íntima del cant com a partir d'instruments restituïts amb criteris arqueomusicològics, per **Laura de Castellet**.

Acte obert a tothom.

DIUMENGE, 20 DE MAIG

07:30 **BENVINGUDA AL NOU DIA**

Meditació de grup, dirigida per **Vicente Merlo**

L'església com a espai acústic de l'espiritualitat: Santa Maria de la Serra, per **Laura de Castellet**.

08:30 **ESMORZAR**

09:30 **L'APREHENSÍO ÍNTIMA DE LA NATURA EN LA PINTURA TAOISTA**

Crear és una trobada íntima, en la qual s'han de respectar els ritmes interns per estar presents i conscients de la pròpia existència, que es manifesta a través de la creativitat. És conjuminar la raó amb l'esperit, per entrar al territori de la veritat sublim que ens defineix més enllà de les paraules, dins dels espais de la nostra espiritualitat.

Maria Eugenia Manrique. Llicenciada en Belles Arts, especialitzada en pintura tradicional xinesa i cal·ligrafia oriental. Autora del llibre *Arte, Naturaleza y Espiritualidad*.

13:00 **CLOENDA**

L'església com a espai acústic de l'espiritualitat: Sant Roc, amb **Laura de Castellet**.

Recolliment i tancament de les jornades.

13:30 **DINAR I ACOMIADAMENT**

INFORMACIONS PRÀCTIQUES

PREUS

Matricula: 75€

Allotjament: habitació individual o doble (bany compartit), entre 20€ i 33€ (dobles amb suplement de 12€ per a la segona persona).

Menjar: Règim complet (sopar, esmorzar i dinar): 35€/dia. Àpats separats: Esmorzar 7€, Dinar 13€, Sopar 15€.

Cal reservar amb anticipació d'uns dies. Opció d'accés lliure a cuina compartida per a qui pernocti al CAN

INSCRIPCIÓ

Matricula: ingresseu els 75€ en el compte ES07 21000228410200039939, i envieu el comprovant al correu electrònic art.natura.espiritualitat@gmail.com, indicant clarament *Art, Natura i Espiritualitat, Farrera 2018* i el vostre nom i cognoms. Rebreu confirmació d'inscripció.

Places limitades

Allotjament i menjar: formalitzeu la reserva contactant amb el Centre d'Art i Natura de Farrera, al telèfon 973622106 o al correu electrònic artinatura@farreracan.cat.

COM ARRIBAR

Centre d'Art i Natura: Carrer Únic, 42. 25595 Farrera, Lleida

www.farreracan.cat/ca/content/localització

MÉS INFORMACIÓ

art.natura.espiritualitat@gmail.com

www.farreracan.cat

Telèfon: 973622106

COORDINACIÓ I ORGANITZACIÓ

Xavier Perarnau

Amb la col·laboració del Centre d'Art i Natura de Farrera.

Amb el Suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el Parc Natural de l'Alt Pirineu.

Activitats acollides dins l'Any Panikkar.



La roseta sexifòlia, flor de sis pètals present al logo del Parc Natural de l'Alt Pirineu, és símbol de vida d'origen prehistòric, relacionat amb el culte al sol, amb l'eternitat i amb la protecció dels vius. Se la troba freqüentment gravada en pedra a finestres i portes de cases antigues, i tallada en fusta a collars de bestiar i estris de pastor.

